

DDA's nye tidsskrift:

Metode & Forskningsdesign

DDA's tidsskrift Metode & Data kommer i en ny form med endnu større ambitioner: Navnet bliver Metode & Forskningsdesign. Artiklerne bliver fagfællebedømt. Redaktionen har medlemmer fra universiteterne og DDA.

Tidsskriftets emneområde ligner sig selv. Metode & Forskningsdesign giver plads til præsentation af metodevalg og konsekvenser, metodologiske refleksioner, idéer til nye veje for dataindsamling, analyse og præsentation med mere.

Tidsskriftet tager afsæt i surveyforskning i samfundsvidenskab, men hensigten er at favne bredt i forhold til metoder og videnskabelige discipliner.

Redaktionsgruppen, der etablerer Metode & Forskningsdesign, består af lektor Henrik Lolle, AAU, professor Jørgen Goul Andersen, AAU, og seniorforsker

Anne Sofie Fink, DDA. Redaktionen indbyder den bredest mulige gruppe af fagligt kvalificerede bedømmere. Selskab for Surveyforskning vil være en af tidsskriftets rekrutteringsbaser for bedømmere.

Metode & Forskningsdesign sættes op i Open Journal System (OJS), der hostes og serviceres af Statsbiblioteket i Aarhus. OJS er open source software og tilbyder et imponerende system i forhold til etablering og udgivelse af et web-baseret, open access tidsskrift som Metode & Forskningsdesign.

Vi glæder os til med Metode & Forskningsdesign at indbyde til endnu mere metoderefleksion og -debat for og af forskere og studerende i Danmark.

Første nummer af Metode & Forskningsdesign udkommer sidst på året.

Kontaktperson i DDA: Anne Sofie Fink Kjeldgaard (asf@dda.dk)

Danske folketællinger i international forskningsinfrastruktur

Gennem flere år har forskergrupper fra USA, Canada, England, Norge, Sverige og Island arbejdet med at skabe North Atlantic Population Project (NAPP).

NAPP er en integreret, tværnational database med adgang til kodede mikrodata, der giver helt nye muligheder for at lave demografiske undersøgelser på tværs af landegrænser og over lang tid. Målgruppen for disse data er samfundsforskere, demografer, statistikere og selvfølgelig også historikere.

Fremover skal de danske folketællingsdata fra Dansk Demografisk Database indgå i den fælles database, idet det amerikanske forskningsråd har bevilget penge til en udvidelse af projektet.

I løbet af de kommende 5 år vil NAPP-databasen dække data for perioden 1787-1930 og indeholde komplette eller repræsentative stikprøver fra folketællinger fra 12 lande og rumme omkring 365 mio. poster.

På hjemmesiden er der fuld dokumentation af de enkelte variable, så de rigtige data kan udvælges og downloades.

Med disse data kan der laves sammenlignende undersøgelser af den økonomiske udvikling og af de demografiske forandringer, der er sket i den dækkede periode, og især kan det for danskere være et stort fremskridt, at de danske forhold nu kan indgå i international forskning.

Læs mere om NAPP på www.nappdata.org, og kontakt IT-arkivar Nanna Floor Clausen (nc@dda.dk) for yderligere information.

Nye analyser af eksisterende data

Datamaterialer i Dansk Data Arkiv udleveres til forskere og studerende, der anvender data til nye analyser. Nye analyser betyder, at der stilles nye spørgsmål til data og dermed, at potentialet i data udnyttes yderligere. I søgekataloget på vores hjemmeside www.sa.dk/dda findes beskrivelser af alle datamaterialer i DDA. Vi udleverer data i ønsket format, fx SPSS eller SAS, pr. e-mail eller på CD-ROM efter fremsendelse af bestillingsblanket.

Nye materialer *Datamaterialer klar til analyse*

Social ulighed i Danmark (ISSP 2009)

DDA-nr	24772
Metode	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2009
Størrelse	1580 respondenter/154 variable

Social ulighed er et af de helt centrale temaer i samfundsvidenskaben og et evigt aktuelt emne i samfundsdebatten. Dette gælder ikke mindst i Danmark, hvor velfærdsstaten bygger på en høj grad af redistribution af midler via et af verdens højeste skattetryk og et veludviklet socialt sikkerhedsnet. Lige adgang til uddannelse og lægehjælp uden skelen til pengepung og social baggrund er to af de grundlæggende principper i den danske velfærdsmodel. Principper, der muligvis er under pres i disse år, hvis man skal tro den offentlige debat.

Med ISSP-undersøgelsen 'Social ulighed i Danmark' bringes kærkommen samfundsvidenskabelig substans ind i den debat. Her undersøges danskernes holdning til social ulighed, herunder holdning til årsager til ulighed samt ansvar og retfærdighed. Desuden spørges til respondenternes oplevelse af konflikt mellem samfundsgrupper og af samfundets lagdeling.

ISSP (International Social Survey Programme) er et internationalt samarbejde, der årligt gennemfører undersøgelser i mere end 40 lande i alle verdensdele. Undersøgelserne har forskellige temaer og mange af disse – herunder temaet social ulighed – bliver gentaget med jævne mellemrum.

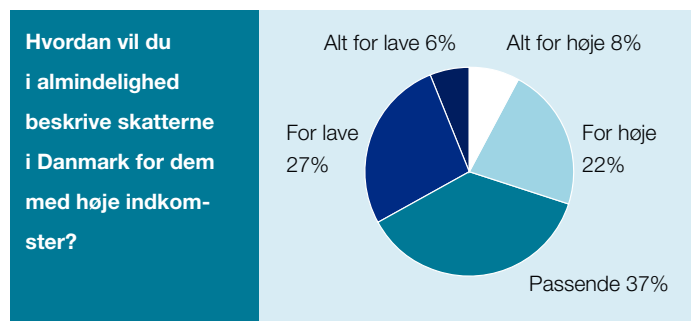
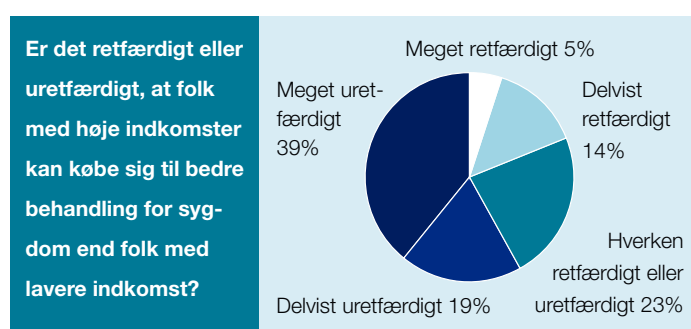
ISSP-undersøgelseernes gentagende karakter giver gode analytiske muligheder. Det kan eksempelvis

undersøges, om der er sket en udvikling i folks holdning til ulighed siden 1999, hvor undersøgelsen sidst blev gennemført.

ISSP's internationale karakter giver desuden mulighed for sammenlignende analyser mellem landene. Adskiller danskernes holdning til social ulighed sig for eksempel væsentligt fra holdningen hos vores svenske naboer i 'Folkhemmet'?

Reference: Morten Højmoose Andersen, AAU

Reference i DDA: Mads Thilsing-Engholm, mth@dda.dk

Evaluerings af den politiske styringsmodel i de fem regioner, 2006-09

DDA-nr	24152, 24766, 24769, 24767 & 24768
Metode	Struktureret spørgeskema
Tidspunkt	2006-09
Størrelse	Respondenter: 5056, 5017, 490, 206, 123 Variable: 129, 84, 68, 146, 175

De danske regioner, der ved årsskiftet 2007-08 afløste amterne som led i strukturreformen, risikerer at få en meget kort levetid.

Som optakt til folketingsvalget d. 15. september er Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti blevet enige om, at regionerne skal nedlægges. Regionernes vigtigste opgave, driften af sygehusene,

skal efter planen overtages af tre sygehusfællesskaber.

Set i lyset af disse planer er Syddansk Universitets evaluering af regionernes virke særdeles relevant og aktuel.

Evalueringsen er foretaget i tre spor: Survey blandt borgere, survey blandt regionspolitikere samt en medieanalyse. Denne triangulering giver en mangefacetteret og detaljeret belysning af emnet.

Borgersurveyen er foretaget i både 2008 og 2009, hvor 1000 respondenter fra hver region er blevet telefoninterviewet. Der fokuseres på stemmeafgivning ved regionsrådsvalget, viden om og interesse for regionerne, opfattelse af regionernes demokratiske legitimitet samt

holdning til regionspolitikere og amternes/regionernes opgaveløsning.

Politikersurveyen er foretaget i 2006 (før regionerne afløste amterne) og igen i 2009. Der er tale om spørgeskemaer rundsendt til alle regionspolitikere i de 5 regioner. Spørgsmålene omhandler politikernes erfaringer fra forberedelsesåret i 2006, herunder deres arbejdsopgaver og arbejdsforhold; deres rolleopfattelser; samspillet mellem politikere og embedsmænd samt forholdet mellem regioner og hhv. stat, kommune og borgere; konsekvenserne ved regionernes nye styreform, herunder for den politiske beslutningsproces; forskellige politiske organer og positioners indflydelse; politisk lederskab; politikernes rolleopfattelser; deres

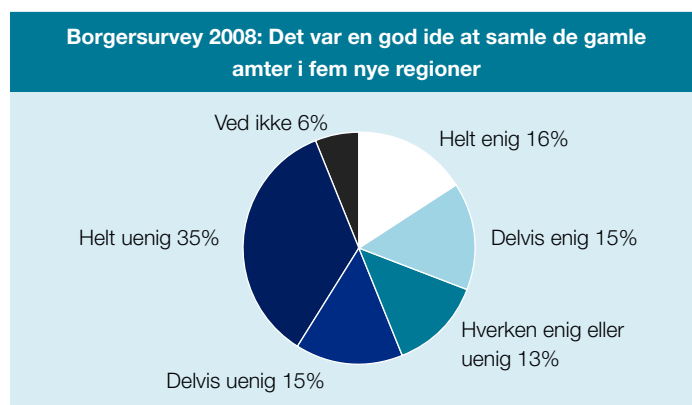
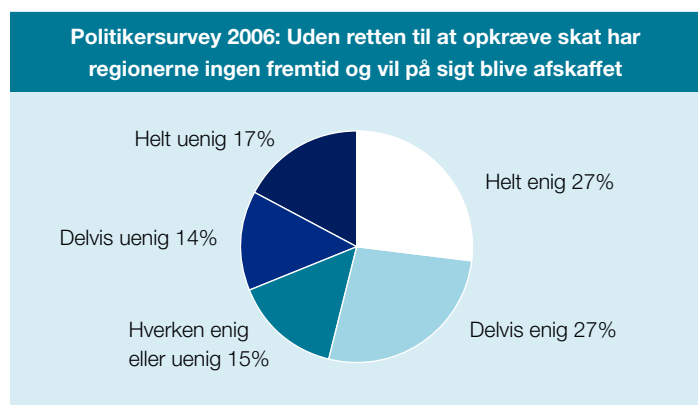
arbejdsbetingelser og samspillet mellem politikere og embedsmænd.

Medieanalysen er foretaget i 2008 og består af en kvantitativ indholdsanalyse af mediedækningen i regionerne.

Regionsundersøgelsen er en del af forskningsprogrammet om strukturreformen, som Poul Erik Mouritzen, SDU, står i spidsen for. Størsteparten af forskningsprogrammets undersøgelser er arkiveret hos DDA. Du kan læse mere om forskningsprogrammet på www.strukturforsk.dk.

Reference: Poul Erik Mouritzen, SDU

Reference i DDA: Mads Thilising-Engholm (mth@dda.dk)

Stigmatisering af mennesker med psykiske lidelser

Levevilkårene for mennesker med psykiske lidelser er igen sat til debat. Denne gang i en national kampagne mod stigmatisering af mennesker med psykiske lidelser. Det er Sundhedsstyrelsen, KL, Socialministeriet, Det Sociale Netværk, Psykiatrifonden, Trygfonden og Danske Regioner, der har taget initiativ til kampagnen.

SFI-undersøgelsen 'Befolkningens holdninger til sindslidende, 2010 (DDA-25346)' danner en del af vidensgrundlaget for kampagnen. Undersøgelsens datamateriale kan nu fås hos DDA.

Det er en repræsentativ undersøgelse om befolkningens viden om psykiske lidelser, deres kendskab til

mennesker med psykiske lidelser samt deres adfærd og holdninger til mennesker med psykiske lidelser. Det samme spørgeskema er anvendt til telefoninterview med 2016 personer og internetbesvarelser fra 2828 personer. Datamaterialet udleveres frit til videnskabelige og analytiske formål.

DDA har desuden en række datamaterialer fra læger, hospitaler, kommunale socialchefer, de psykisk syge og deres pårørende. Datamaterialerne giver flere kilder til indsigt i behandlingen af mennesker med psykiske lidelser og i deres levevilkår.

	DDA-nr.	Studietitel
Psykisk syge	19727	Landsdækkende psykiatriundersøgelser, retspsykiatriske sengeafsnit, 2005-2006
og pårørendes	19728 & 19729	Landsdækkende psykiatriundersøgelser, patienter/pårørende, hospitalspsykiatrien, 2005
personlige oplevelser	19730 & 19731	Landsdækkende psykiatriundersøgelser, pårørende/patienter, distriktskykiatrien, 2005
Undersøgelser om	00120	Ungdomspsykiatriske efterundersøgelse, 1968-1976
og indsatser for	07173	Patienter tilset ved psykiatrisk tilsyn efter selvmordsforsøg, 1986-1987
psykisk syge	01429	Psykiatriske langtidspatienters sociale forhold, 1986-87
	04038	Kommunernes sociale indsats over for sindslidende, 1993
	10371, 23160, 23161 & 23162	Det Nationale Skizofreniprojekt (DNS), baseline, 1., 2., og 5. års follow up (1997-2005)

Er du interesseret i disse datamaterialer eller problematikken, så kontakt IT-arkivar Bodil Stenvig (bs@dda.dk).

Folketingsvalget i et større perspektiv

Så kom folketingsvalget langt om længe. Mens dette nummer af DDA *Info* går i trykken, går danskerne til stemmeurnerne.

Det danske Valgprojekt, som Dansk Data Arkiv stiller frit til rådighed, giver mulighed for at perspektivere dette valg med de seneste 15 folketingsvalg.

Valgundersøgelsen giver således uanede muligheder for at analysere og sammenligne folkestemningen over tid. Hvem stemmer man på? Hvilke temaer finder man vigtige? Har man tillid til politikerne?

Undersøgelserne fra Det danske Valgprojekt giver tilsammen unikke tidsserier om partivalg og politiske holdninger i Danmark.

Valgprojektet har også fokuseret på bredere samfundsændringer. Derfor kan data anvendes til andet og mere end at forklare valg og vælgeradfærd.

Dette store og bredspektrede anvendelsespotentiale er en væsentlig årsag til, at Valgundersøgelserne er de mest populære datamaterialer i DDA's samling.

DDA-nr.	Studietitel
00008	Valgundersøgelsen 1973
00016	Valgundersøgelsen 1975
00166	Valgundersøgelsen 1977
00287	Valgundersøgelsen 1979
00529	Valgundersøgelsen 1981
00772	Valgundersøgelsen 1984
01340	Valgundersøgelsen 1987
01432	Valgundersøgelsen 1988
01564	Valgundersøgelsen 1990
02210	Valgundersøgelsen 1994
04189 & 06301	Valgundersøgelsen 1998
12516, 13057 & 13058	Valgundersøgelsen 2001
18184 & 24339	Valgundersøgelsen 2005

DDA*Info*

Nyhedsbrev fra Dansk Data Arkiv

Udgiver DANSK DATA ARKIV
Islandsgade 10, DK-5000 Odense
Tlf: +45 6611 3010
Telefax +45 6611 3060
e-mail mailbox@dda.sa.dk

Internet <http://www.sa.dk/dda/>
ISSN 1905-1542
Redaktør Bodil Stenvig
Produktion Erik Steenstrup Dyhr
Tryk Svendborg Tryk

DDA er landsdækkende arkiv for edb-læsbare forskningsmaterialer med relevans for en bred vifte af politiske, sociale, økonomiske, historiske og medicinske fag.

Sammen med Rigsarkivet, landsarkiverne i København, Odense, Viborg og Åbenrå samt Erhvervsarkivet i Århus er DDA en del af Statens Arkiver.